

པུ་ལུ་ལོ་ཤོར་འཁོར་ལེ།

མི་རིགས་དཔེ་མཛན་ཁང་།

本书根据人民出版社 1974 年 9 月第 1 版北京第 1 次印刷版本翻译出版。

དྲིལ་འདྲི་ནི་མི་དམངས་དབེ་སྒྱུ་ཁང་གི་ 1974 ལོའི་ཟླ་ 9 ལཱ་པར་གཞི་ 1 ལོའི་ལོ་ཅིན་གི་པར་ཐངས་
1 པ་གཞིར་བཟུང་ཏེ་སྒྱུར་ནས་སྒྱུ་ན་མ་ཡིན་།

ཕྱང་དབྱང་གི་སྒྲིམ་བཞད་པ

*

མི་རིགས་དབེ་སྒྱུ་ཁང་གིས་སྒྱུར་ནས་སྒྱུ་ན་པ

1976 ལོའི་ཟླ་ 3 ལཱ་པར་གཞི་ 1 པ་སྒྲིག་པ

1976 ལོའི་ཟླ་ 3 ལཱ་པར་ཅིན་ལ་པར་ཐངས་ 1 པ་བཟུལ་པ

དྲིལ་རིམ་སྒྲིམ་བུར་ 1 ཟམས་ 6

论商鞅

(藏文)

民族出版社翻译出版 新华书店发行
民族印刷厂印刷

开本：850×1168 毫米 1/32 印张：2

1976年3月第1版

1976年3月北京第1次印刷

书号：M 11049(3)11 定价：0.16 元

དཀར་ཆག

ཏང་དབྱང་གི་སྒྲིབ་བཞད་པ	ཁེངས་ཞུ	(1)
《ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེང་ཏང་ཅུན་གི་རྣམ་ཐར》		(29)
《ཏང་ཅུན་གི་ཚུམ་ཁྲགས་སྒྲུར》		(53)

ཏྲ་དབྱང་གི་སྒྲིབ་བཤད་པ་

ସିରଦ'ବ୍ରାହ୍ମ

ཅད་དབྱང་ནི་རང་ཀྱལ་ལོ་རྒྱུས་ཤོག་གི་ཟུ་ལུགས་པའི་མཆོན་བྱང་མི་
 ཟུ་ལུགས་བྱང་ཅིག་རེད། ཁོས་ཕྱིལ་པའི་ལུགས་རྒྱུར་ལས་འགལ་ནི། བན་
 གཤོག་ལམ་ལུགས་ནས་བཀག་བཀོད་རྒྱུ་དེ་འཛིན་ལམ་ལུགས་སུ་བར་ཀྱལ་བྱང་
 པའི་དུས་རབས་གི་སྒྲི་ཆོགས་གི་རྒྱུར་བཅས་གཏོང་ཟབ་པོ་ཅིག་རེད། འན་
 གྲང་། རུའུ་བཀྱར་ཟུ་ཆོལ་གི་བསམ་ཁྲོས་ལོག་རྒྱུ་དེའི་བསྐྱགས་བྱས་པའི་
 དབང་གིས། རུས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་གསར་དར་ཞིང་བདག་གཤམ་རིམ་གི་
 བསམ་ཁྲོ་བ་དང་ཆབ་སྲིད་པ་ཅད་དབྱང་ལ་དུས་ལུགས་ཏེ་ཅད་རིང་པོའི་ནང་།
 རྒྱན་འདྲེགས་དང་དམའ་འབེབས་ཡང་ཡང་འཁེལ་བ་རེད། “ཅད་དབྱང་ལ་
 ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་རིང་དམའ་འབེབས་འཁེལ་བ་རེད”! (ཀྱང་ཐའེ་ཡན་
 《ཆིའུ་བྱུང་》) རོ་ལོག་པ་དང་ཀྱལ་ཆོང་ཆོམ་རྒྱུ་ལིན་པའི་ལིན་པའི་དང་སྟུ་
 བཟོ་སྒྲི་ཆོགས་བཅན་ཀྱལ་རིང་ལུགས་གིས་ཀྱང་ཀྱལ་རབས་རིམ་བྱང་གི་ལོག་
 རྒྱུ་དཔའི་བཤད་འཕྲོ་སྐྱུག་ནས་གདུག་ཅུ་བ་ཆེན་པོས་ཟུ་ལུགས་པ་དང་ཅད་
 དབྱང་ལ་ངན་སྐྱས་བྱས་པར་རྟེན་ཏེ། རང་ཀྱལ་གི་འབྱོར་མེད་གཤམ་རིམ་གིས་
 སྲིད་དབང་མེད་འཛིན་བྱང་པའི་སྒྲི་ཆོགས་རིང་ལུགས་གི་ལས་རྟེན་ལ་ཆོག་
 མཆོན་འདེབས་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་། རང་ཆོས་ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙོ་རིང་ལུགས་

གི་ལྟ་ཚུལ་ཁྱེད་ཏེ། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྒྱུ་ལྷགས་དང་སྤྱ་ལྷགས་པར་འཐབ་སྟོད་
 བྱེད་པའི་གྲལ་རིམ་ནང་དོན་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས། སྤང་དབྱང་དང་སྤྱ་
 ལྷགས་པས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཐོན་པའི་ཡར་ཐོན་གི་རྒྱས་པར་གདོང་འཛིག་ཡང་...
 དག་པ་ཅིག་བྱེད་དགོས་གི་རེད།

དང་པོ

སྤང་དབྱང་(?—སྤྱི་ལོ་ལྔ་པའི་ 338 ལོའི་པར) ལ་མིང་རོ་མ་ཀུང་་
 ལུང་དབྱང་ཟེར་ཞིང་མེའི་རྒྱལ་ཁབ་གི་མི་རེད། ཁོ་“གཞོན་ནུའི་སྐབས་སུ་
 བྲིམས་ལྷགས་ལ་རྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་བདག་སྟོང་བྱེད་པའི་སྤྱ་ལྷགས་གི་གཞུང་་
 ལྷགས་ལ་དགའ་པོ་ཡོད” (《ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་སྤང་ལུང་གི་ནམ་ཐར་》) ལྟམས།
 སྤྱ་ལྷགས་གི་འབྱུང་གནས་གསལ་ཡིན་པའི་མེ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཕྱིན་ཏེ། སྤྱ་ལྷགས་ལ་
 དད་བྱས་བྱེད་མཁན་མེ་རྒྱལ་ཁབ་གི་སྟོན་ཆེན་ཀུང་རྒྱུ་ཆུའི་གི་ཅར་བྲིམ་སྟོན་
 ཅིག་བྱས་ཞིང་། ཐོག་མར་བྱུང་བའི་སྤྱ་ལྷགས་པའི་ཁྱེད་དང་ལྷུ་ཆི་སྟགས་
 གི་རིགས་པའི་གཞུང་ལྷགས་དང་ལྷགས་སྤྱར་གི་ཉམས་སྟོང་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་་
 ཕྱགས་སྟོམ་བྱས་པ་རེད། རྒྱུ་སྤྱ་ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཕྱིན་ནས་གཙོ་འགན་ཁུར་
 ཏེ་ལྷགས་སྤྱར་བྱས་པར་བྱུང་འབྲས་གཟེངས་སུ་ཐོན་པ་ཅིག་ཐོབ་པར་རྟེན་
 ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་གི་ཏ་ལིའང་ཅའོ་(སྟོན་ཆེན་དང་དམག་དཔོན་ཅང་ལུན་གཅིག་་
 ཕྱགས་དང་མཆུངས་པ)བྱས་ཐོག། སྤང་ལུང་ཟེར་བའི་མཆན་གནས་ཡང་ཐོབ་
 པ་རེད། དེར་རྟེན་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཁོ་ལ་སྤང་དབྱང་ཡང་ཟེར་གི་ཡོད་པ་རེད།

སྤང་དབྱང་གནས་པའི་དྲུས་རབས་ནི། གསལ་དུ་དར་བའི་བཀའ་
 བཞུད་རྒྱུ་འཛིན་ལམ་ལྷགས་གིས་རྒྱལ་སྤངས་སུ་བྱུར་པའི་བྲན་གཞིན་ལམ་...

ལྷགས་གི་ཚབ་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་འགྲུལ་ཕྱོག་ཆེ་པའི་དུས་རབས་ཅིག་རེད།
 བཅ་གཡོག་གི་འོས་ལངས་དང་གསར་དར་ཞིང་བདག་གྲུལ་རིམ་གྱི་གསར་བརྗེ་
 དེས་བཅ་གཡོག་བདག་པོ་སྤྱི་བདག་ལོག་སྤྱོད་ཅན་དེ་ཚོར་རྒྱུ་རྗེས་བྱེད་ཀྱི་གསར་
 བློ་ཚལ་སྤར་ཚལ་དང་རྟ་འབྲེལ་མི་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཅིག་བཟོས་པ་རེད།
 ཉམས་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པའི་བཅ་གཡོག་བདག་པོ་གྲུལ་རིམ་དེ་དང་མི་དམངས་མང་
 ཚོགས་དང་གསར་དར་ཞིང་བདག་གྲུལ་རིམ་བཅས་བར་གྱི་འགལ་བ་དང་
 གསར་དར་ཞིང་བདག་གྲུལ་རིམ་དང་མི་དམངས་མང་ཚོགས་རྣམས་གིས་གཅིག་
 ལྷན་ཡོང་བ་བྱེད་ཀྱི་རེ་འདུན་དེ་དང་བཅ་གཡོག་ལམ་ལྷགས་དང་བགྲྭ་ལ་
 ལམ་ལྷགས་གིས་བཟོས་པའི་ས་ཁྲུལ་བཅད་བཟུང་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་……
 གཉིས་བར་གྱི་འགལ་བ་རྣམས་ནི་རང་ཅོད་ཅོད་པོར་གྱུར་པ་དང་། གསར་
 བརྗེ་དང་རྟ་འབྲེལ་བར་དང་། མདུན་སྤྱོད་དང་རྟུག་ལོག་བར་གྱི་འཕྲུལ་ཕྱོད་
 དེ་རྟ་ཅང་ཆ་བྱག་པོར་གྱུར་པ་རེད། “གྲུལ་རིམ་བཟང་ཡོད་པའི་ཆ་
 རྒྱུན་ལོག་། གྲུལ་རིམ་ག་ཚད་མང་པ་ཡོད་ན་འདྲ་དེ་ཅམ་གིས་
 རིང་ལྷགས་ཡང་མང་པ་ཡོད་པ་མ་ཟད་། བཅ་གྲུལ་རིམ་
 གཅིག་གི་ནང་གསེས་ཚོགས་ཁག་མོ་མོར་ཡང་རིང་ལྷགས་རེ་
 ཡོད་པ་རེད།” (《དམངས་གཙོ་རིང་ལྷགས་གསར་པའི་རྣམ་བཤད་》)
 རྒྱུ་ལས་དེར་“གནམ་ལོག་ཟིང་ཆ་ཆེན་པོ་ལངས་པའི་”གནས་ཚུལ་དེ་འདྲི་ལོག་
 སྤྱི་ཚོགས་ཕྱོགས་གང་ལ་འགྲོ་དགོས་མིན་དང་། མི་རྣམས་ཕྱོགས་གང་ལ་འགྲོ་
 དགོས་མིན་གི་ཐད་། གྲུལ་རིམ་སྤེལ་དང་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་ཁག་སྤེལ་ཆང་མས་
 གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་རང་གི་རྒྱས་གཞི་བརྟན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་
 རྒྱུ་ལས་དེར་“མཁས་བརྒྱ་འབྲན་ཤིང་”བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གི་གནས་ཚུལ་རེད།
 རྒྱུ་ལྷགས་པ་མང་ཁོའི་ཐེར་བ་དེས་ཁྲུལ་མེད་ལྷན་གྲོགས་བྱས་ནས་རང་ཉིད་

“འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱབས་མགོན་”ཡིན་པར་ཆ་བཞག་ནས་, “འཇིག་རྟེན་བདེ་
 བར་སྐྱོང་བསམ་ན་, དེར་གྱི་དུས་འདིར་ང་མིན་སྟེ།” (《མེང་ཙེ་ཀྱང་སྟན་ཁོ་ཏུ་
 མེད་ཆ》) ཟེ་སྟེ་ཉམ་ཆེན་པོས་སྐད་ཅོར་བརྒྱབ་པ་རེད་. ཡིན་ན་ཡང་ལྷ་ས་
 ངན་དེས་བརྟན་པ་དེའང་“རང་གཙུག་ཡུགས་གསོ”བྱེད་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་གི་...
 འཁོར་ལོ་ཐོག་གཏོང་བྱུགས་ཆེན་བྱེད་པའི་ལམ་ཕྱོགས་ལོག་སྟེད་ཅན་ཅིག་རང་
 རེད་. བྱལ་མཐའ་གཞན་དག་དང་ཕྱོགས་ཁག་གཞན་དག་གི་མི་སྣ་ན་མས་གིས་
 ཀྱང་སྐབས་དེའི་དུས་སྟེན་ཐེལ་བྱལ་པའི་ཐབས་ཤེས་ནུས་ལྡན་ཅིག་འདོན་མ་...
 བྱལ་པ་རེད་. རྩ་ཡིགས་པ་ཁོ་ནས་སྤྱི་ཚུགས་མདུན་དུ་སྟོང་པའི་ཁ་ཕྱོགས་
 མཐོང་ཞིང་, ཅུང་དབྱང་གིས་དེ་ལྟ་ལྟ་པ་དང་འཐབ་ཅོད་ནི་ངར་ལྡན་པ་
 ཅིག་བྱེད་པའི་རིང་ལ་, རྩ་ཡིགས་པ་ཀླན་རབས་ན་མས་གི་གཞུང་ཡིགས་རྒྱ་
 འཛིན་བྱས་པ་དང་འཕེལ་རྒྱས་བྱེད་པའི་རྩ་ཡིགས་གི་ལམ་ཕྱོགས་ཆ་ཆང་ཅམ་...
 ཅིག་གཏན་འཁེབས་དང་ལག་ལེན་བྱས་ནས་, དུས་རབས་གིས་བརྟན་པའི་
 ལས་འགན་དང་མཐུན་པར་རྟེན་, སྤྱི་ཚུགས་མདུན་དུ་སྟོང་རྒྱར་སྤྱུལ་འདོད་
 བྱུང་བ་རེད་. གནས་ཚུལ་ཡོངས་ལ་བལྟས་ན་, དུས་སྐབས་དེའི་ནང་གི་ཆབ་
 གྱིད་པ་དང་བསམ་སྟོབ་པ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚུགས་གི་ནང་ནས་, ཅུང་དབྱང་ནི་དུས་
 རབས་གི་དམིགས་པ་དང་མཐུན་པ་བྱེད་བྱལ་ཤོས་གི་མི་སྣ་ཅིག་ཡིན་པ་ང་ཚོས་...
 མཐོང་བྱལ་གི་རེད་.

བསམ་སྟོན་ལམ་ཕྱོགས་ནི་ཆབ་གྱིད་ལམ་ཕྱོགས་གི་རིགས་པའི་གཞུང་...
 ཡིགས་གི་ཆང་གཞི་རེད་. ཅུང་དབྱང་གིས་མཚན་པའི་རྩ་ཡིགས་པ་དང་ལོག་
 སྟེད་དེ་ལྟ་ལྟ་པ་དང་བྱས་པའི་བསམ་སྟོན་ལམ་ཕྱོགས་གཉིས་བར་གི་འཐབ་
 ཅོད་དེ་, གཙོ་བོ་སྤྱི་ཚུགས་སྐྱུར་བཅོས་བྱེད་རྒྱའི་འདོད་ཚུལ་འཛིན་པའི་ཡར་
 ཐོན་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་ཚུལ་དང་གནའ་གསལ་ལྟ་ལོག་བྱུག་རྒྱའི་འདོད་ཚུལ་འཛིན་

5

བཀག་བྱེད་པར་སེམས་ཐག་ཐོང་བཅད་གིས་རོ་ཁོལ་བྱེད་གི་ཡོད་པ་རེད།
 ཁོས་“འཇིག་རྟེན་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་ན་ཐངས་ལམ་ཡང་སྒྱུར་དགོས་པའི”ཡོ་
 སྒྱུས་གི་ལྟ་ཚུལ་གཞིར་བཟུང་ནི་，“དུས་གནས་ལ་སྒྱུར་དགོས་པ”（《ཅང་ཅུན་
 གི་ཚུམ་ཉི་མེད་》）དང་，“འཕེལ་ཕྱོགས་ལ་རྟེན་དགོས་པ”，“བྱི་རོལ་ལྷུལ་
 ལ་གཞིགས་དགོས་པ”（《ཅང་ཅུན་གི་ཚུམ་ཉི་མེད་》）བཅས་གི་ཅ་དོན་བརྟན་
 པ་རེད། དེ་ནི་དུས་རབས་གི་འགྱུར་ཕྱོག་གསལ་པོ་གིས་པ་བྱས་ནི་，གནས་
 ཚུལ་གི་དགོས་མཁོར་གཞིགས་ནས་，ཐངས་གེས་མི་འདྲ་བ་ལག་ལེན་བྱེད་
 དགོས་ཟེར་བ་དེ་རེད། ལི་ཁའི་དང་ལུ་ཅི་གཉིས་གིས་ལྷགས་སྒྱུར་གི་ལག་
 ལེན་བྱེད་སྐབས་ཉམས་སྦྱང་ཅ་ཆེན་བསག་ཡོད་ན་འདྲ་，རིགས་པའི་གཞུང་
 ལྷགས་དང་ལག་ལེན་གི་ཐད་ཅང་དབྱང་ནང་བཞིན་སྒྱུར་བཅས་ལམ་ཕྱོགས་……
 གསལ་ཞིང་ཆ་ཆང་བ་ཅིག་བརྟན་ཡོད་པ་མ་རེད། ཅང་དབྱང་གིས་བསམ་
 སློབ་ལམ་ཕྱོགས་གསར་འཛུགས་བྱེད་སྒྱུའི་ཐད་ལ་བྱས་རྒྱུས་གལ་ཆེན་བཞག་……
 ཡོད་སྟབས་，ལྷ་ལྷགས་པ་ཁྱན་རབས་ནམས་ལས་ཀྱལ་བ་རེད།

ཆབ་སྲིད་ལམ་ཕྱོགས་ཐད་，ཅང་དབྱང་གིས་“སྤྱིམས་ལྷགས་ལག་ལེན་
 བསྐྱར་སྐབ་ན་ཚུལ་ཁབ་བདེ་བར་སྒྱུར་སྐབ་རེས་རེད”（《ཅང་ཅུན་གི་ཚུམ་
 ཉི་མེད་》）ཟེར་བའི་“སྤྱིམས་སྒྱུར་”གི་ལམ་ཕྱོགས་བརྟན་ནི་，ཅུ་ལྷགས་པའི་
 “གུས་སྒྱུར་”ལམ་ཕྱོགས་དང་གདན་ནས་མི་འདྲ་བའི་ལམ་ཕྱོགས་ཅིག་བཟུང་བ་
 རེད། གལ་རིམ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་，གལ་རིམ་ལས་འདས་པའི་གུས་
 ལྷགས་ཡོད་པ་མ་རེད་ལ་，གལ་རིམ་ལས་འདས་པའི་སྤྱིམས་ལྷགས་ཡང་ཡོད་
 པ་མ་རེད། ཅུ་ལྷགས་པས་“གུས་སྒྱུར་”ཟེར་བར་བྱམས་བཅེ་དང་སྤྱི་རྒྱུ་
 རོ་སྤྱིམས་ཅིག་གཡོག་ཡོད་པ་རེད། ཁྲང་ཆེན་གིས་“བྱམས་སྒྱུར་”ཁ་འདྲན་
 བྱས་པ་དང་མང་ཁོང་ཁོས་“བྱམས་སྒྱུར་ལྷན་པའི་ཆབ་སྲིད་”བཞད་པ་དེ་ཆོ་……

ཅང་མ་པར་བལྟས་ན་“གུས་སྦྱང”ལག་ལེན་བྱེད་པའི་ལོག་གང་དང་གང་
ཅང་མ་སྦྱང་པར་རྟེན་ནས་མི་མེས་མ་འགྲུག་ཐབས་བྱེད་པ་ཅིག་ཡིན་ལྟ་བུས་
མིའི་རིགས་ཀྱི་ལ་པོའི་སྤྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོས་མ་སྦྱང་དང་དགའ་ཞེན་གྱི་...
བསམ་སྦྱོར་ཁེངས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་། རྟོན་དངོས་མོག་“གུས་སྦྱང”དེ་
དག་གཞན་མི་བྱེད་པ་དང་ཉེས་ཁྲིམས་མི་སྦྱང་པ་ཅིག་གཏན་ནས་མ་རེད་།

གུས་སྦྱང་གུས་སྦྱང་ཟེར་བ་ནི་། “རང་གཙུན་ལུགས་གསུམ་བུ་ནས་སྦྱང་
ཐབས་བྱེད་པ་ཅིག་རེད་། དེ་ནི་ཤོད་རྒྱལ་རབས་གི་བཞུགས་པའི་ལམ་ལུགས་
ཐར་གསུམ་བྱེད་རྒྱ་དེ་རང་རེད་། རྒྱུ་ལུགས་པས་ལུགས་སྦྱར་ལ་རོ་གྲོལ་བྱས་
ནི་། སྦྱང་སྦྱོབ་དང་ལག་ལེན་བྱེད་ཡས་ནི་བཞུགས་པའི་གཤམ་པོ་བྲལ་རིམ་གི་
ཁྲིམས་ལུགས་སྤྱིར་པ་དེ་རང་རེད་། མང་ཁོའི་གསུམ་རྣམས་གིས་གསར་དར་ཞིང་
བདག་བྲལ་རིམ་གི་གསར་བཅས་བྱ་བ་ལ་ཡང་སྤྱང་རྒྱུ་ཆེ་མེད་པ་ག་འདྲ་ཅིག་...
བྱས་ཡོད་པར་ལྟོས་དང་། གཅིག་གྱུར་ཡོང་བའི་དམག་འཁྲུག་ཡར་མོན་ཅན་
བྱས་ན་། “ཉེས་ཆད་ཆེ་ཤིས་གཙོད་དགོས་གི་ཡོད་པ”དང་། ས་གྲོང་ཁྱེད་སྦྱོག་
བྱས་ནས་། བཀས་བཞོད་རྒྱུད་འཛིན་གི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་བ་
དང་། རྒྱ་ལྷན་པས་ཅན་གིས་ཞིང་ལམ་ལུགས་གཏོར་བཞིག་བཏང་ན་། དེ་
བཞིན་ཉེས་ཆད་ལྡིང་པོ་གཙོད་དགོས་གི་ཡོད་པ་རེད་། འདིར་སྤྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོས་མ་
སྦྱང་ཟེར་བ་དང་བྱམས་སྦྱང་དང་དགའ་ཞེན་གྱི་བསམ་སྦྱོར་ཟེར་བ་ཅང་མ་གསར་
སྦྱང་ནང་དུ་དབྱུག་ནས་། མཐར་“གུས་སྦྱང”ཟེར་བ་དེའི་གདུག་རྒྱུབ་ཆེ་བའི་
བཞུགས་པའི་གཤམ་པོ་བྲལ་རིམ་གི་སྤྱི་དབང་སྒྲུབ་འཛིན་ཁྲིམས་ལུགས་གི་...
གདོད་རིས་གཏུག་པོ་དམར་རྒྱུ་མོན་པ་རེད་།

གསར་དར་ཞིང་བདག་བྲལ་རིམ་གི་མཚན་བྱེད་མི་སྣ་ཡིན་པའི་དྲང་...
དབྱེད་ལ་ཆ་བཞག་ན་གཞན་ལས་ཁ་སངས་པ་ཡོད་པ་རེད་། ཁོས་“ཁྲིམས་

གར་རྒྱལ་ནས་དཔོན་གནས་གཡོ་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཁྲུང་ལའི་ཡེ་གི་དགེ་ལྷན་
 ཡང་ལྷན་བཅས་རེད། མི་དེ་ཚོས་ལོ་རྟག་ལ་འབྲུག་གནོད་བརྒྱབ་པ་ལྟར་ངལ་
 ཚུལ་མི་དམངས་གིས་གསར་སྐྱབ་བྱས་པའི་ཁྱེ་ཚགས་གི་རྒྱ་ཚོར་བག་མེད་.....
 ཡངས་སྤྱད་བྱས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་སྤྱིང་གི་བཞོད་པའི་བྱལ་ཁོངས་ནང་དུ་
 ལྷན་ལུགས་དང་རྒྱལ་མོ་དང་ བུས་སྤྱིང་དང་དང་བདེན་ཟེར་བ་རྣམས་ལྷན་
 རྒྱུག་བྱས་ནས། བཀས་བཞོད་རྒྱུད་འཛིན་གི་ཐོན་སྐྱེད་འབྲེལ་བ་གསར་པར་...
 རོ་ཚོལ་བྱེད་གི་ཡོད་པ་རེད། ཅང་དབྱང་གིས་དེ་ལ་མེམས་གི་གཏོང་ནས་
 ཁོང་ཁོ་ལངས་ནས་རྒྱུ་ལུགས་གི་“བུས་སྤྱིང་དང་དང་བདེན་དང་ ལྷན་
 ལུགས་དང་རྒྱལ་མོ”ཟེར་བ་དེ་ནི་མིའི་རིགས་ལ་གནོད་འཚེ་གཏོང་བའི་“ཤིག”
 ཅིག་རེད་ཟེ་དངོས་སུ་ཁ་རྒྱུང་བཏང་བ་རེད། ཁོའི་མེམས་ལ་སྐབས་དེའི་ར་
 དག་ཆེ་བའི་ལས་འགན་ནི་“ཁྱེ་པ”དང་“ཤིག”དེ་ཚོ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་དེ་རེད་...
 བསམ་གི་ཡོད་པ་རེད། ཅང་དབྱང་གི་འདོད་ཚུལ་དེ་ནི་སྐབས་དེའི་ཕྱི་རྒྱལ་
 ཡུལ་གི་གནས་ཚུལ་དང་དངོས་གནས་མཐུན་པ་ཅིག་རེད། བཟོ་གཡོག་ལས་
 ལུགས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཐོར་ཞིག་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཆབས་ཅིག། གཞན་རྟེན་བཟོ་
 གཡོག་བདག་པོ་གྲལ་རིམ་དང་དེའི་རྒྱལ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདུ་གིས་འཛིན་...
 རྒྱངས་དེའང་ཉིན་རེ་ལས་ཉིན་རེར་ཁྱེ་ཚགས་འཕེལ་རྒྱས་གི་འགལ་རྒྱུ་དུ་.....
 འགྱུར་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད་སྐབས། ཁྱེ་ཚགས་གི་གསུམ་དེ་ཚོ་མེད་པ་མ་
 བཟོས་ན། ཁྱེ་ཚགས་གོམ་གང་མདུན་དུ་སྤྱད་སྐབ་པ་ཅིག་ཡོང་གི་མ་རེད།

“ཁྱེ་པ”དང་“ཤིག”རྣམས་མེད་པ་བཟོ་ཆེད། ཅང་དབྱང་གིས་ཁྱེ་པ་
 ལུགས་གསར་འཛུགས་དང་། ཞིང་ལས་དང་དམག་འཐབ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ནང་དོན་
 གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལུགས་སྤྱིང་ལས་ཕྱོགས་ཅིག་བཏོན་པ་རེད། དེ་ནི་ཞིང་
 བདག་གྲལ་རིམ་གིས་སྤྱིད་དབང་སྐར་འཛིན་བྱེད་པའི་རྩ་ས་པ་གང་ལེགས་.....

བཏྲ་ནེ, སྤྱུགས་གཅིག་ནས་“ཁྱམ་པ་མེད་པ་བཟོ་བའི་ཅ་བ”བྱས་ནས,
 ཁྱིམ་ཆད་དག་པོ་གཏོང་རྒྱུར་རྟེན་ནས་བྲན་གཡོག་བདག་པོ་གྲལ་རིམ་གི་ལྷག་
 སྤྱད་སྟོབས་ཤུགས་ལ་རྒྱུར་རྟེན་ཆ་ཐག་ཚད་ཅིག་བཏང་བ་དང; སྤྱུགས་གཞན་
 ཅིག་ནས་ཞིང་ལས་ལ་མཐོང་ཆེན་དང་ཚོང་ལས་ལ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་རྒྱ་དང,
 མོ་འཐབ་བྱེད་པར་བྱ་དགའ་གཟེངས་བཟོད་བྱེད་རྒྱ་སྤགས་གི་བྱེད་ཐབས་ལག་
 ལེན་བྱས་ནེ, གསར་དར་ཞིང་བདག་གྲལ་རིམ་གི་ཆབ་སྲིད་དང, དཔལ་
 འཕྱར, དམག་དོན་བཅས་གི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱ་དེ་རེད, ཅང་
 དབྱང་གི་མེས་ལ་“ཁྱིམ་ལུགས་ལག་ལེན་བརྟུར་བྱུང་བ་བྱེད་རྒྱུར་གལ་ཆེ་བ་
 ཅིག་ནི་ཁྱམ་པ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱ་དེ་རེད”(《ཅང་ཅུན་གི་ཙྰམ་བཀག་ཆ་མེལ་...
 བ》)བསམ་གི་ཡོད་པ་རེད, དེ་ལི་ཁུའི་གིས་བཤད་པའི་“རྒྱལ་པོས་སྲིད་
 དབང་འཛིན་རྒྱུར་གལ་ཆེ་བ་ཅིག་ནི་རྒྱུན་མེད་པ་བཟོ་རྒྱ་དེ་རེད”(《ཅིན་
 ཅུའུ་ཞིན་ཟུ་གི》)ཟེར་བ་དེ་དང་རྒྱུར་ན, མི་འབྲས་ནི་རྒྱུར་རྟེན་གི་མདུང་
 ཅེ་དེ་གཙོ་བོ་ཉམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུར་པའི་བྲན་གཡོག་བདག་པོ་གྲལ་རིམ་ལ་གསལ་
 པོ་གཏད་ཡོད་པ་དེ་རེད, ལི་ཁུའི་དང་ཅང་དབྱང་གི་ཁྱིམ་སྤྱོད་ནང་ལའང་
 ངལ་རྩལ་མི་དམངས་ལ་དག་གཞན་བྱེད་རྒྱུ་འི་ནང་དོན་ཡོད་པ་ནི་བཤད་མ་...
 དགོས་པ་རེད, དེ་ནི་ཁོ་ཚོའི་བཤུ་གཞིག་གྲལ་རིམ་གི་རོ་བོས་ཐག་བཅད་པ་
 ཅིག་རེད, དེ་མིན་ཅང་དབྱང་གི་“དམག་འཁྲུག་ལ་རྟེན་ནས་དམག་འཁྲུག་
 མེད་པ་བཟོ་རྒྱ་”དང་“ཁྱིམ་ཆད་ལ་རྟེན་ནས་ཁྱིམ་ཆད་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་”
 བསམ་སྟོན་དེ, སྟོབས་བདེའི་རྩོད་རྒྱུ་བ་རིག་པའི་འདུ་ཟེར་ལྟངས་འཕྲོ་གི་
 ཡོད་པ་རེད, ཁོས་ཉག་ཉྱག་གཏན་ནས་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་གསར་དར་ཞིང་
 བདག་གྲལ་རིམ་གི་གཅིག་ཀྱི་ཡོང་བའི་དམག་འཁྲུག་ཡར་ཐོན་ཅན་ལ་རྟེན་...
 བས་ལོག་སྤྱད་བྲན་གཡོག་བདག་པོའི་རྒྱལ་ཕྱན་རྒྱལ་ཁབ་གི་བཅན་བཟུང་.....

དམག་འབྲུག་ཅ་མེད་གཏོང་གྱུ་དང་། གསར་དར་ཞིང་བདག་གྲུལ་རིམ་གི་
 མིང་དབང་མེར་འཛིན་གིས་ཉམས་སྐྱོད་ཀྱི་ཡུལ་པའི་བུན་གཞིག་བདག་པོ་གྲུལ་
 རིམ་གི་མིང་དབང་མེར་འཛིན་གི་ཆབ་བྱེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དངོས་སུ་བཟུང་...
 བ་དེའི་ཐོག་ནས་ཞིང་བདག་གྲུལ་རིམ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་སྐབས་གི་སྒྲིཊ་སྒྲིཊ་བས་གི་...
 དཔལ་འབར་བའི་གསར་བཅའི་སྒྲིཊ་སྐྱེས་གསལ་ཐག་ཚད་མཚན་གི་ཡོད་...
 པ་རེད།

གཉིས་པ

ཅང་དབང་གིས་ལྷགས་སྐྱུར་བྱས་པ་དེ་ནི་ཅང་དབང་ཚེ་གང་གི་ཆབ་...
 མིང་ཐོག་གི་ལག་ལེན་གཙོ་བོ་ཅིག་རེད། ཁོས་སྐྱེ་ལྷགས་གི་གསར་བཅས་
 གཞུང་ལྷགས་ཤེད་སྐྱེད་ནས་། ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་གི་གནས་ཚུལ་དངོས་དང་བྱང་
 འབེལ་དམ་པོ་བྱས་དེ་། སྐྱོང་དུ་ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ལྷགས་སྐྱུར་ཐོངས་གཉིས་
 བྱས་ནས་། ཉིང་གཏོར་གསར་འཛུགས་བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་སྐྱུར་བྱེད་ཐབས་རབ་
 དང་རིམ་པ་ཅིག་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་རེད་། དཔེར་ན་། དམག་ཐོག་ནས་
 བྱས་ཆེས་འཛིན་མཁུལ་ལ་བྱ་དགའ་གཟེངས་བཅོད་དང་། རྒྱུད་འཛིན་དཔོན་
 གནས་དང་རྒྱུད་འཛིན་ཐོགས་ཐོབ་གི་ལམ་ལྷགས་མེད་པ་བཅོ་ཐབས་། ཞིང་
 བདག་གྲུལ་རིམ་གི་ཆབ་མིང་མིང་དབང་སྐྱུར་བཅོན་འཛུགས་བཅས་བྱེད་ཀྱུ་དང་།
 ཞན་འཛུགས་ལམ་ལྷགས་ཀྱི་ཁྲབ་དུ་སྒྲེལ་ནས་། ཡུང་དབང་གི་གཅིག་སྐྱེད་
 དབང་ཆ་ཤུགས་ཆེ་ཏུ་བཏང་བ་དང་། མེས་ཐག་ཤད་བཅད་གིས་“ཁྱིམ་
 རྒྱུང”ལག་ལེན་བྱས་ནས་། མོམ་གང་མདུན་སྒྲོས་གིས་ཞིང་བདག་གྲུལ་རིམ་གི་
 མིང་དབང་མེར་འཛིན་ཤུགས་ཆེ་ཏུ་གཏོང་གྱུ་། 井 གཞུགས་ཅན་གི་ས་ཞིང་

ལམ་ལུགས་མེད་པ་བཙོས་ནི། “ཞིང་ཁའི་ནང་མ་དང་བཅད་མཚམས་མི་
 དགོས་པ་བཙོ་ཐབས”དང་། ཞིང་ལས་ལ་མ་ཐོང་ཆེན་དང་ཆོང་ལས་ལ་ཆོད་
 འཛིན། དམངས་ཐུད་ས་སྟོན། བཅའ་ཁྲིམས་གི་ཐོག་ནས་བཀའ་བྱོང་གུང་
 འཛིན་གི་ས་ཞིང་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་གཏན་འཁེལ་བཅས་བྱས་ནས། བཀའ་
 བྱོང་གུང་འཛིན་གི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བར་སྐུལ་ཤེལ་གཏོང་གུ་
 སྟེན་གསུམ་བྱ་རེད། ཁོས་གསར་བརྗེ་བྱས་ལྟེན་ནས། ཆེན་མཆོག་གི་
 ཁབ་གི་བུན་གཡོག་ལམ་ལུགས་གི་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་ལམ་ལུགས་ཙུ་
 གཏོར་བཏང་བར་རྟེན། སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་གསར་རྒྱུར་བའི་འགྱུར་
 རྟེན་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་ཡར་ཐོན་གི་རྒྱས་པ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཐོན་ཡོད་པ་
 རེད།

ལ་རྟེན་གིས་གསུང་བར་། གསར་བརྗེ་ནི་“བྲག་ཕྱགས་ལ་རྟེན་
 བས་ལྟེང་གི་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཆབ་སྲིད་ཞིང་པ་གཏོར་གུ་
 རེ་རེད”；（《དམངས་གཙོའི་གསར་བརྗེའི་ནང་སྤྱི་ཚོགས་དམངས་གཙོ་དང་
 གི་ཐབས་ཁུས་གཉིས》）ཡང་གསུང་བར་། གསར་བརྗེའི་གཙོ་ཆེ་བ་དང་གཞི་
 ཅའི་རྟགས་མཚན་ནི་“རྒྱལ་ཁབ་གི་ཕྱི་དབང་རྟེ་བུལ་རིམ་གཅིག་
 གི་ལག་ནས་བུལ་རིམ་གཅིག་ཅིག་གི་ལག་ཏུ་སླེབས་པ་བྱེད་
 གུ་རེ་རེད”。（《ཐབས་ཁུས་སྐོར་བཤད་པའི་དཔེ་ཆ》）རྒྱལ་པོ་ཆེན་ཞེན་
 ཀྱང་གིས་བྲག་ཕྱགས་ལ་རྟེན་ནས་ཕྱི་དབང་འཕྲོག་པའི་ཆར་གཞིའི་ཐོག་།
 ཡང་དབྱང་གིས་ལུགས་སྐྱུར་བྱས་པ་རྟེ་གསར་དར་ཞིང་བདག་བུལ་རིམ་གིས་
 ཕྱི་དབང་འཕྲོག་གུ་དང་ཕྱི་དབང་སྐྱོད་གཏོང་གུའི་དགོས་མཁོ་དང་
 བསྐྱེད་པར་རྟེན། ཆེན་མཆོག་ཁབ་གི་སྤང་གི་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཆབ་སྲིད་རྒྱུང་
 པ་རྟེ་གཏོར་ནས། ཆེན་མཆོག་ཁབ་རྟེ་བུན་གཡོག་ལམ་ལུགས་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་